

Laura en Casper verloren hun twee zoontjes

'DIE STILTE BLIJFT HANGEN'

Binnen een jaar verliezen Laura (43) en haar man Casper hun beide zoons kort na de geboorte. Er volgt een periode van diepe rouw, waarin ze proberen om opnieuw zwanger te worden. Helaas zonder succes. Na een lange overlevingstocht besluiten ze uiteindelijk samen verder te gaan. Casper schreef het boek *Ik had je gedacht mijn kind*, dat werd aangevuld met fragmenten uit Laura's dagboek. "Onze zoons zijn uit liefde gemaakt en uit liefde losgelaten."

Tekst: Miranda Birney
Fotografie: Yvonne Palsgraaf

Toen je drie jaar oud was, verloren je ouders een kindje tijdens de zwangerschap. Wat kun jij je daarvan herinneren?

Niets. Ik wist dat ik een broertje had gehad dat Alexander heette, maar verder speelde hij geen rol in mijn jonge leven. Later hoorde ik wel dat het een heel heftige periode was geweest voor mijn ouders. Destijds kregen ze het advies om het als een miskraam te beschouwen, terwijl mijn moeder een voldragen zwangerschap had gehad. Ze heeft mijn broertje na de geboorte ook niet gezien. Tegenwoordig wordt daar gelukkig anders mee omgegaan, zowel door de maatschappij als door de medische wereld.

Dertien jaar geleden trouwde je met Casper en jullie wilden graag kinderen. Hoe verliep je eerste zwangerschap?

Negen maanden na onze trouwdag werd ik zwanger van Lennard. Dat vond ik al heel lang duren. Kun je nagaan hoe ik er toen nog in stond. Ik had een heel fijne zwangerschap en we keken enorm uit naar zijn geboorte. We hadden het kinderkamertje mooi ingericht, met daarin het wiegje uit mijn moeders familie. Pas toen Lennard via een spoedkeizersnede ter wereld kwam, werd duidelijk dat hij niet gezond was. Het bleek te gaan om een zeldzaam syndroom waar nog steeds geen naam voor bestaat.

Wist je toen dat je ook drager was van het syndroom waaraan je broertje was overleden?

Het was niet bekend waaraan Alexander was overleden, dus werd er niet meteen een link gelegd met Lennard. Toen het overlijden van mijn broertje ter sprake

'In die week na zijn geboorte, heb ik zo veel mogelijk als trotse moeder bij zijn bedje gezeten'

kwam, zijn de artsen in de archieven gaan zoeken en kwam er informatie van dertig jaar terug boven water. Een gynaecoloog had indertijd een beschrijving bewaard op microfilm, want computers hadden ze toen nog niet. Lennard had duidelijk zichtbare afwijkingen aan zijn oren, tenen en penis. Het waren dezelfde uiterlijke kenmerken die Alexander had. Daarnaast had hij heel veel andere afwijkingen.

Je man is zelf revalidatiearts. Gaf dat jou extra steun?

Na de eerste schok was het wel fijn dat Casper makkelijk met de artsen kon praten. Hij kende de vaktermen en kon daarin snel schakelen. Maar daarnaast was hij natuurlijk ook vader met alle bijbehorende emoties en verdriet. En al had hij die medische kennis niet gehad - de begeleiding in het ziekenhuis was heel warm en professioneel. Ik voelde dat Lennard niet lang zou blijven en ze hebben ons enorm geholpen bij dat proces.

Durfde je desondanks een band aan te gaan met Lennard?

Ja, die band was er al. We kregen het advies om hem goed te leren kennen. Ze zeiden: "Ga zo veel mogelijk bij hem zitten, maak foto's, houd een dagboekje over hem bij." We sliepen met een doekje, dat we dan later in zijn bedje legden zodat hij onze geur herkende. We buidelden hem en hij lag op mijn borst. Ik heb zo veel mogelijk als trotse moeder bij zijn bedje gezeten. Lennard heeft na zijn geboorte nog een week geleefd.

Zeven maanden later was je opnieuw zwanger. Maakte je je zorgen?

De kans op herhaling was één op vier. We hoopten vurig op een meisje, omdat meisjes wel draagster kunnen zijn van het syndroom, maar er zelf niet ziek van worden zoals jongens. Toen ik opnieuw zwanger bleek te zijn van een jongen, wist ik dat

het kort kon duren. Ik heb toen heel bewust genoten van alles wat ik in mijn buik voelde. Na de twintigwekenecho bleek Simon dezelfde afwijkingen te hebben als Lennard en Alexander. We wisten dat hij geen kans had op een menswaardig bestaan. Om hem verder lijden te besparen, besloten we in overleg met het medisch team om de zwangerschap voortijdig af te breken.

Dat moet een ontzettend zware beslissing geweest zijn.

Onmenselijk. Het is verschrikkelijk om als ouder afscheid te moeten nemen van je kind. De wetenschap is al zo ver gevorderd dat je een mens in leven kunt houden, ook als dat niet de bedoeling is. Zo zie ik het. Dat maakt het niet altijd makkelijker, eerder zelfs moeilijker. Lennard was voor mijn gevoel al van plan om te vertrekken in mijn buik of tijdens de bevalling, en dat was waarschijnlijk ook gebeurd als ik geen spoedkeizersnede had gekregen.

Simon heeft korter geleefd dan zijn oudere broer. Is de band met hem daardoor anders?

Simon overleed vlak na zijn geboorte. Ik voelde me daardoor niet minder moeder van hem, maar ik voelde wel een verschil. In het begin vond ik dat moeilijk, tot iemand me uitlegde dat zo'n gevoel heel normaal is bij een tweede kindje. Het eerste jaar had ik alleen maar Lennard - op onze bizarre manier, zeg ik altijd, want Lennard is er natuurlijk maar heel kort geweest. Maar Simon moet als tweede kind altijd de aandacht delen met zijn broer, een beetje net zoals het zou zijn als ze er nog waren geweest.

Hoe heb je je staande gehouden?

Ik doe de dingen graag goed. Toch maakte ik me vaak druk om wat anderen van me vonden. Tijdens die week met Lennard heb ik ervaren dat het niet meer uitmaakt wat anderen vinden als je helemaal in je gevoel kunt zijn, heel dicht bij jezelf. Dan sta je in je kracht. Het was de eerste keer dat ik dat zo sterk ervoer en dat het ook zo hard nodig was. Ik leefde in het moment en dat was de enige manier om er volledig te kunnen zijn voor mijn kind. Ik ben er trots op dat ik me goed staande heb weten te houden. En later ook bij Simon.

Leef je nog steeds in het moment?

Ik zou het meer moeten doen, maar ik probeer het wel. Het is zeker een uitdaging in het leven. Maar ik weet dat ik het kan als het er echt toe doet, zoals

bij grote levensgebeurtenissen.

Daarna hebben jullie nog geprobeerd om een gezond kind te krijgen via embryoselectie. Tevergeefs...

Casper wilde op een gegeven moment stoppen, ik wilde door. We stonden lijnrecht tegenover elkaar en hebben daarin begeleiding gezocht. Toen hebben we samen een grens getrokken: we doen nog één poging en dan stoppen we. Dan gaan we niet verder, want anders overleeft onze relatie het misschien niet. Helaas is die laatste poging dus ook niet gelukt. We hadden nog naar Spanje kunnen gaan voor eiceldonatie, naar België, naar Duitsland... In deze wereld kun je altijd nog een stapje extra zetten, maar soms is dat niet de bedoeling in het leven. We hebben adoptie overwogen, maar dat is weer een lang traject en onze rugzak was al zo vol. Daar hadden we de energie niet meer voor. Het bleek niet onze weg te zijn.

Was je niet kwaad?

Ik denk dat het verdriet bij mij altijd de boventoon heeft gevoerd, maar ik ben wel boos geweest op de natuur. De vraag die ik steeds aan het leven stelde, was: waar zijn mijn kinderen? Ik geloof niet dat ze in de hemel op een wolkje zitten, maar ik weet dat ze niet helemaal weg zijn. Soms kan ik hun

BOEKENACTIE

5x

Mijn Geheim mag 5 exemplaren weggeven van 'Ik had je gedacht mijn kind', geschreven door Casper van Koppenhagen en uitgegeven door Klapwijk en Keijzers Uitgevers.

Wil je kans maken op dit boek? Ga dan naar

<http://aanmelden.mijngeheim.nl/tussenderegels>

en laat je gegevens achter. Meedoen kan tot dinsdag 26 januari 2016.

aanwezigheid voelen. Of dat iets spiritueels is of dat het aan mezelf ligt, maakt me niet uit. Ik vind het fijn om bij hen stil te staan en steek graag een kaarsje voor hen aan bij hun geboortekaartjes.

Hoe heb je het verlies verwerkt? Met z'n tweeën of toch alleen?

In het begin, bij de geboorte en het overlijden, waren Casper en ik heel erg samen. Toch heb je naderhand allebei je eigen weg af te leggen. Een jaar na het overlijden van Simon ben ik een driejarige coachingsopleiding gaan volgen bij Phoenix Opleidingen in Utrecht en dat heeft me enorm geholpen bij de verwerking. Tijdens die opleiding ga je namelijk ook met jezelf aan de slag en ik leerde dat het verlies van mijn kinderen een onderdeel was van mij als persoon. Casper had begeleiding van een psycholoog en toen zijn we bij elkaar 'op bezoek' geweest. Ik ging een keer mee naar zijn gesprek en hij nam een keer deel aan een workshop op mijn opleiding. Zo konden we ons persoonlijke rouwproces met elkaar delen, al hebben we ook moeilijke tijden gekend waarin het lastig was om elkaar te vinden. We moesten er

hard voor werken, door goed naar onszelf te kijken en in gesprek te blijven met elkaar. Ook als dat niet leuk was. Eén op de twee huwelijken strandt in dit soort situaties. Gelukkig komen wij allebei uit een heel warm nest, waardoor we een stevige basis hebben meegekregen.

Dat erfelijke syndroom zit in jouw familie aan moederskant. Voelde je je weleens schuldig naar Casper toe?

Rationeel gezien zou ik dat logisch vinden, maar toch heb ik me daar nooit schuldig over gevoeld of onzeker. Dit ben ik. Een vriend zei een keer tegen Casper: "Wil je dan wel bij Laura blijven?" Op een zeker moment hebben we er wel bij stilgestaan, om weer bewust die keuze voor elkaar te maken. Kinderen krijgen is zo iets groots in je leven. Maar in mijn hart wist ik dat Casper en ik bij elkaar zouden blijven.

'Ik wilde naar rechts, naar een leven met kinderen, maar moest noodgedwongen naar links'

Is jullie relatie nu anders?

Het bijzondere van onze relatie is dat we nu heel veel tijd voor elkaar hebben. Met kinderen erbij is dat precies tegenovergesteld. Al onze vrienden hebben kinderen en in de weekends zijn ze druk in de weer of staan ze langs de lijn bij het voetballen. Precies zoals wij ons dat ook hadden voorgesteld. Onze relatie ontwikkelt zich nu anders. We moeten er met z'n tweeën iets leuks van maken en door onze kinderen zijn we nog dichter bij elkaar gekomen. Natuurlijk is het niet altijd rozengeur en maneschijn. Af en toe knalt het ook bij ons. Tegelijkertijd weten we heel goed van elkaar hoe het is als het echt even niet meer gaat.

Is de band met je moeder ook veranderd?

Ik denk dat die sowieso veranderde doordat ik zelf moeder werd, maar onze band is heel bijzonder. Wij delen een enorm verdriet. In het begin zat ik alleen thuis, want Casper was weer aan het werk. Mijn moeder heeft mij toen bij de hand genomen en me weer stapje voor stapje de wereld in geholpen. Dat kon ze natuurlijk ook, omdat ze mij zo goed begreep.

Morgen komt ze ook weer, want soms vind ik de tijd rond sinterklaas best moeilijk. Iedereen is nu druk bezig met surprises maken voor school. Vorig jaar had ik echt een slechte dag op 5 december en toen heb ik mijn moeder gebeld en zijn we samen een boswandeling gaan maken. Ik heb moeten leren om dat gemis aan te geven en te delen. Daar wordt het lichter van.

Je bleef ongewenst kinderloos achter. Hoe vulde je die leemte op?

Ik had een financiële functie bij Heineken, maar die baan gaf mij niet meer de voldoening waarnaar ik op zoek was. Ik wilde iets doen met wat mij was overkomen en eind 2008 maakte ik een carrièreswitch door een praktijk op te zetten in coaching en training. Ik begeleid nu mensen bij managementvraagstukken en persoonlijke ontwikkelvragen.

Alle grote levensvragen komen langs en dan maak ik ook zeker gebruik van mijn persoonlijke ervaringen.

Hoe ontstond het idee voor jullie boek?

Rond de geboorte van de jongens hielden we allebei een dagboek bij, want er gebeurde zo veel. Het leek ons fijn om een keer het hele verhaal uit te werken en het zo met anderen te kunnen delen. Voor Casper betekende het schrijven een stuk verwerking en in 2006 kwam hij met een eerste manuscript. Maar voor mij was het verhaal nog niet af. We waren nog bezig met ivf en misschien zouden we nog een kind krijgen. Afgezien daarvan heb ik zijn verhaal heel lang niet kunnen doorlezen en daarover ontstond strijd. Het was niet zo dat ik het niet wilde, ik kon het simpelweg niet. Toen ik eindelijk alles had gelezen, vroeg de uitgever: "Maar Laura, waar is jouw verhaal?" We besloten mijn dagboekfragmenten ook in het boek op te nemen en Casper heeft ze voor mij uitgewerkt.

Ben je wel blij dat het boek er nu is?

Jazeker! Ik ben heel erg trots op het boek! Ik vind het een prachtig monument voor de jongens. Daarnaast vind ik het heel fijn dat het boek ook laat zien hoe wij nu in het leven staan. We hebben een nieuwe weg gevonden om iets van ons leven te maken. Ik zie het als een T-splitsing: ik wilde naar rechts, naar een leven met kinderen, maar moest noodgedwongen naar links. Toen heb ik voor mezelf besloten: oké, maar dan ga ik er wel een mooie weg van maken. De boekpresentatie viel samen met ons twaalf-en-een-halfjarig huwelijksfeest en het thema die dag was 'uit liefde'. Want elke stap hebben we met heel veel liefde genomen. Onze zoons zijn uit liefde gemaakt en uit liefde losgelaten. We gingen uit liefde het ivf-traject in en hebben uit liefde ook weer gekozen voor elkaar. Nu is het verhaal compleet.

Welke plaats hebben je zoons nu in je leven?

Lennard zou nu elf jaar zijn geweest en Simon tien. Voor de buitenwereld ben ik geen moeder, omdat ik hier geen kinderen heb, maar wij voelen ons echt ouders van Lennard en Simon. We hadden een heel mooi gezin kunnen neerzetten, waarin ook een gehandicapt kind zeer welkom was geweest. Dat gemis blijft. Met kinderen ziet je leven er zo anders uit. Die stilte in huis, die blijft toch hangen. ■

Laura's website vind je hier: www.laurasoudijn.nl.